

tandam. Qui ne repente semetipso factus videatur inferior, vicinis sibi quatuor oppidis præsidebit, id est Valentia, & Tarantasia, & Genaua, & Gratianopoli, ut cum his ipsa Vienna sit quinta, ad cuius Episcopum omnium prædictarum Ecclesiarum sollicitudo pertineat: reliquæ verò ciuitates eiusdem Prouinciæ sub Arelatensis Antistitis auctoritate & ordinatione consistant.] Idem postea Symmachus^a Papa confirmauit, ut in eius Epistolis legitur: sicque ex vnica ciuili Viennensi duæ Ecclesiasticæ factæ sunt. Mansit tamen semper indiuisa Viennensis, quantum ad ordinem ciuilem: imo & Vienna per eam omnem Primatum ciuilem obtinuit, Arcadio & Honorio imperantibus. Ac licet talis mutationis causa alia vix assignari possit, quam rerum humanarum mobilitas & inconstantia, non minus ideo certa est: patetque in Notitia ciuili sub his condita, qua inter ciuitates Viennæ subditas Arelatum extat: quamuis aliter factum sit in ordine Ecclesiastico, quo, ut diximus, multa post adhuc sæcula Arelatum sedes Primatis fuit.

Sed nec omittendum, quod etsi Metropolitana authoritas Episcopi Arelatensis sic imminuta sit, non tamen idem de alia, quam ut Primas, siue Vicarius Apostolicæ sedis habuit, existimandum est. Eam nondum Gregorij magni tempore amiserat, quam ab initio obtinuisse certissimus testis est Zosimus

^b Zosim. P. epist. 5.
ad Episc. Gall.

Pontifex^b epistola ad Episcopos Gallia, cum ait: [Sanè quoniam Metropolitana Arelatensium vrbi vetus priuilegium minimè derogandum est, ad quā primū ex hac sede Trophymus summus Antistes, ex cuius fonte totæ Gallia fidei riuulos acceperunt, directus est: idcirco quas cumque Paroecias in quibuslibet territorijs, etiam extra Paroecias suas, ut antiquitus habuit, intemerata auctoritate possideat. Ad cuius notitiam, si quid illic negotiorum emerferit, referri censuimus: nisi magnitudo causæ etiam nostrum requirat

^c Symmachus P.
epist. 11.

examen.] Eamdem confirmauit Symmachus Papa^c in epistola ad Cæsarium de priuilegijs Ecclesiæ Arelatensis, qua hæc leguntur: [Manentibus siquidem his, quæ Patrum constituta singulis Ecclesijs concesserunt, decernimus, ut circa ea, quæ tam in Gallia quam in Hispania Prouincijs de causa religionis emerferint, solertia tuæ fraternitatis inuigilet: & si ratio poposcerit præsentiam Sacerdotum, seruata consuetudine, vnusquisque tuæ dilectionis admonitus auctoritate conueniat.] Huic datam in Hispanias potestatem aduerte: sed de citeriori intellige, hoc est de Narbonensi Prouincia, quæ tunc à Gothis Hispania regibus occupabatur, Hispaniaque citerioris nomine vo-

^d D. Greg. ep. 50. li. 4.
ad Virgil. Arel.

catur etiam in Decreto Gundemari. Et quis nescit eamdem Gregorium^d magnum Virgilio dedisse, dum hæc ad eum scripsit: [Itaq; fraternitati vestrae vices nostras in Ecclesijs, quæ sub regno sunt præcellētissimi filij nostri Childberti, iuxta antiquum morem, Deo auctore, committimus: singulis siquidem Metropolitibus, secundum priscam consuetudinem, proprio honore seruato.] Hancce auctoritatem Hilario Arelatensi à Leone magno ademptam esse per aliquot tempora non ignoro, cum scilicet ea visus est abuti, Episcopum in Ecclesia Luteuensi alio adhuc viuentem ordinando, & Chelidonium ab Bisuntino Episcopatu, absque satis ampla certaue probatione deponendo. At non multo post ab ipso vel saltem à successoribus eius restituta est: statimque post eius mortem Hilarus^e Papa ordinauit, [ut per annos singulos, ex prouincijs quibus posset congregari, haberetur Episcopale Concilium, ita ut, inquit, opportunis locis atque temporibus, secundum dispositionem fratris & Coepiscopi nostri Leontij (Arelatensis) cui sollicitudinem in congregan-

^e Hilarus epist. 8.
ad Episcopos diuersarum Prouinci-
rum Gall.